

Zörgögelt!

Minden reggel megjelenő független politikai napilap

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Cluj-Kolozsvár, Calea Regale Ferdinand, 64-66 Telefonszám: 81

Előfizetési árak: Évente 300 lej, félévre 150 lej, negyedévre 75 lej, havonta 25 lej, egy hétre 6 lej

Első évfolyam — 141. szám

Szombat

Cluj-Kolozsvár, 1932 november 26

Halálsugár

a neve annak az új borzalmas vegyi találmánynak, aminek a szabadalmi jogát egy német tudós — bizonyára hatalmasa összegért — eladta a szovjetkormánynak. Ez a halálsugár a jövő háborújának eddig a legrettenetesebb, legbiztosabban ható támadó eszköze, amivel pillanatok alatt meg lehet bénítani nagy távolságban felállított páncélos autókat, sőt tankokat is, a világháború legfélelmetesebb szörnyetegeit, amelyen ellen eddig nem lehetett védekezni. A halálsugár hatásképtelenné teszi a gépkocsik motorjainak mágneseit, s így megállásra kényszeríti az autókat, lefékezi, lenyűgözi, lehetetlenné teszi, szétrombolja a legnagyobb távolságban is. Természetes, hogy ennek az ördögös vegyi találmánynak még hathatósabb fiók-örögei is lesznek, újabb és újabb vegyszerek, amik pillanatok alatt megölnék embert, állatot, kulturát és civilizációt közelben és távolban. Mindezt kipróbálja a vévő állam, a szivós, elpusztíthatatlan, hatalmas népességű és erejű proletár állam, hogy rémitgesse, megfélemlítse és leszerelje a polgári kormányok és diplomáciák háborus uszítóit, a nehézipar milliárdokért versenyző képviselőit, a tömeges embergyilkolás rendíthetetlen kufárait. Ime ide jutott az emberiség a sok jelszó és hazug frázis metélye után, hogy egy álmátlan tudós lázas agyszüleménye milliók és milliók életének elpusztítására előállítson a lombikjában valami kis láthatatlan szert, ami véget vet — talán örökre — a háborus veszedelemnek vagy pedig — szörnyűségek szörnyűsége — véget vet az emberi kulturának és civilizációnak. Kétségbeesetten állunk a mély örvény előtt, amely elnyeléssel fenyegeti világunkat: szegényt és gazdagot, boldogtalant és boldogot, nyomorékot és éptestűt, gonoszát és jót, rutát és szépet. Hát ez lesz a végünk, ez lesz az emberiség tragédiájának utolsó felvonása, hogy egy titkos, láthatatlan halálsugár mindent elpusztít, ami eddig volt, vagy pedig egy várva-várt új világ küszöbén állunk, amikor a rettegett halálsugár nyomán az új élet, új korszak fényes napsugara fog reánk ragyogni.

„Ha december elsején egyetlen magyart bántanánk, úgy Mussolininek tennénk szolgálatot”

— mondotta dr. Socol Aurel

CLUJ-KOLOZSVÁR. Tegnap délelőtt alkalmunk volt dr. Socol Auréllal, a nemzeti-parasztpárti kolozsvári vezetőjével beszélgetést folytatni a kolozsvári városi tanács választásokról és annak időpontjáról.

— E pillanatban még nem tudhatjuk, — mondotta Socol, — hogy a kolozsvári választások mikor lesznek. A belügyminisztérium ugyan december 11-ére tűzte ki a községi városi választásokat, de ugyanakkor felsorolta azokat a helyeket is, ahol a fenti időpontban a választásokat megtartják. Kolozsvár ebben a névsorban nincs benne s így a kolozsvári választás egészen más időpontban lesz.

A helyzet az, hogy a kolozsvári választott tanácsot, amelynek tagjai a román blokk kivételével benyújtották lemondásukat — a belügyminisztérium még nem osztotta fel, vagyis ezeket a lemondásokat még nem vette tudomásul. Az új választás pedig csak a hivatalosan kinyilvánított hivatalos feloszlás után történhetik meg három hónapi időn belül. Véleményem szerint

Kolozsváron körülbelül február hónapban fog a választás megtörténni.

— Hogy a polgármesteri székbe

ki kerül, — erre ma még választ nem adhatok. Annyi bizonyos, hogy

a legtöbb esélye az időközi bizottság jelenlegi elnökének, dr. Deleunak van,

mert eddigi működésével, úgy látom, Kolozsvár polgársága nemzetiségi különbség nélkül meg van elégedve s így a már tapasztalt és a város ügyet ismerő Deleu határozottan előnyben van minden más személyi kombinációval szemben.

Természetesen a választás időpontjait határozottan semmit sem lehet tudni, mert legnagyobb részt minden attól függ, hogy a választásokra a pártok hogyan fognak felvonulni. Az önálló listákkal való választás egészen más taktikát követel, mint az esetleges paktumos választás. És ennek következtében a személyi összetétel is igen eltérő lehet a listák szerint.

Ezután a december 1-iki revízióellenes gyűlésre terelődött a szó. Megemlítettük, hogy olyan hírek terjedtek el, melyek nyugtalanítólag hatnak a kisebbség körében.

— Hangsúlyozni kívánom, — válaszolta Socol, — hogy minden aggodalom fölösleges, mert nem akarjuk és nem szabad senkinek sem bántódásnak érnie.

Az államnak úgy erkölcsi, mint jogbiztonsági szempontból érdeke és maga a román becsület azt kívánja,

hogy az ülés méltóságteljesen csendben és nyugodtan folyjon le.

— Ha december 1-én egyetlen magyar embert bántanánk, úgy Mussolinét igazolnánk

és tápot adnánk a revizionistáknak, akik azt mondhatnák, hogy az itt élő népek nincsenek biztonságban.

— A rendőrségen kívül csendőrség és katonaság fog vigyázni a rendre, hogy minden kísérletet csírájában elfojtsanak.

Hitler Adolf kiáltványban mentegeti kudarcát

Hindenburg a centrupárt vezérét bizta meg a kormányalakítással

BERLIN. Hitler közölte Hindenburg elnökkel, hogy parlamenti kormányt nem tud összehozni, ellenben hajlandó elnöki kormányt alakítani, amely teljesen a birodalmi elnök diszpozíciója szerint működne.

Hindenburg Hitlernek ezt a kérését formálisan visszautasította,

azzal, hogy nem tudná magát igazolni a német nép előtt, ha Hitler elnöki kormányral megbizna, mivel Hitler eddigi magatartásából csak azt lehetne következtetni, hogy amint a hatalmat a kezébe venné, azonnal pártiktatúrát kiáltana ki Németországban.

A Hitler-féle diktatura pedig ma végveszedelembe döntené Németországot.

Ezekután Hindenburg és Hitler között a tárgyalások végleg megszakadtak. Hindenburg magához

hívatta Kaas prelátust, a centrum-párt elnökét, akit megbízott az elnöki kormány megalakításával. Kaas közölte Hindenburggal, hogy egyelőre nem kíván kormányt alakítani, ellenben a legmesszebbmenően támogatna egy új Papen-kormányt.

Hitler a sikertelenség után kiáltványt intézett a német néphez, amelyben bizonyítja, hogy Papen mikor először kormányra lépett, az ígéretek özönéből semmit sem tudott megvalósítani. Most Hindenburg felszólította őt (Hitlert), hogy néhány emberének a felhasználásával fényesítse ki Papen kormányának elhomályosult fényét.

— Mi — mondta Hitler — nem a Papen-kormányt akarjuk megmenteni, hanem Németországot. Egy percig sem kételkedünk abban, hogy a legrövidebb időn belül a német birodalom élére mi következünk.

SZINHÁZ

Az Arany János ünnep nagyszabású előkészületei miatt a színházi szezon egy nappal később, kedden este kezdődik! Óriási apparátust és minden munkaerőt leköti előkészületek igényel az Arany János emlékünnepe. Ének-karok, jelenetezett balladák, szindarab-részletek, szavaló kórusok száz és száz embert foglalkoztatnak. A színház ragaszkodik ahhoz, hogy az új idény az Arany János ünnepkel induljon és inkább feláldoz még egy teljes napot az előkészületekre. Így tehát az ünnepi megnyitót előadás kedden, november 29-én lesz. Holnap közölni fogjuk a teljes műsorát az Arany János ünnepnek. Jegyeket már most lehet váltani.

Uj tagok bemutatkozása. A színház igazgatóságának erőteljes akciója minden valószínűség szerint sikerrel jár: A minisztérium, Bukarestből kapott híradás szerint, méltányolja a komoly érveket s engedélyezi Földényi László és Benes Magda játszási engedélyét. Ennek folytán a műsor is némi változást szenved, mert mindjárt az első előadások keretében be akarja mutatni a színház az új tagokat.

MAGYAR SZINHÁZ MŰSORA:

Kedd, nov. 29-én, este 9 órakor: *Arany János emlékünnepe.* (A költő halálának 50-ik évfordulóján. A kolozsvári Magyar Színház teljes társulatának, az iskoláknak, dalárdáknak, összes irodalmi egyesületeknek részvételével. A színház az évadjának ünnepi megnyitó előadása. Az új évad nagyon olcsó helyaival! Legdrágább jegy a földszinti zsöllye legelső sorában is csak 55 lej! Sorozatszám 1.)

Szerdán, nov. 30-án este 9 órakor: *Csók a tükör előtt.* (Fodor László világ-hírű új színdarabja. Újdonság először. Benes Magda és Földényi László szerződött tagok bemutatkozása. Sorozatszám 2.)

Csütörtök, dec. 1-én este 9-kor: *Harmonia.* (Újdonság először! Molnár Ferenc legújabb háromfelvonásos családi idillje. Az új évad nagyon olcsó helyaival! Sorozatszám 3.)

Pénteken este 9 órakor: *Amikor a kis lányból nagy lány lesz.* (Operett-újdonság először! Évek óta a leghatásosabb, legragyogóbb operett-újdonság. Az új évad nagyon olcsó helyaival! Sorozatszám 4.)

Előkészületben: *Crampton mester.* (Hauptmann Gerhardt-ünnep.) *Weekend.* (Operett-újdonság.) *Ezerjó.* (Operett-újdonság.) *Fanny.* Pagnol óriási sikerű színdarabja. *Nem divat a szerelem, Irlandi várszon, Vissza a háborúba.*

A heti műsorra tüzött darabok jegyei már most válthatók előre a színház elővételi pénztáránál, d. e. 10-től 1-ig és délután 3-tól 8-ig.

ROMÁN OPERA MŰSORA:

Vasárnap délután: *Tannhäuser.*

Biztosítsa pénzét!

Eladó olcsón, ötlakásos külvárosi ház. Jó karban. Viz, villany.

Cím a kiadóban. Ügynökök kizárva

Prima tőke elhelyezés!

Francia szakértő közvetíti a külfölddel a kormány pénzügyi tárgyalásait

BUCURESTI. Maniu Gyula tegnapi parlamenti bejelentésének magyarázataként hangsúlyozták, hogy az úgynevezett városi konverzió nem az egész városi polgárságra kiterjedő kedvezmény akar lenni, hanem egyelőre csak a városi ingatlanokat terhelő adósságok rendezéséről van szó s ez ingatlanok árveréseit függeszteni fel limitált időre moratóriummal. A moratórium ideje alatt azután a hitelezők megegyezhetnek az adósságokkal. Nincs szó az alapkövetelések összegének redukálásáról, hanem a kamatterhek átszámításáról.

BUCURESTI. Roger Auboin a jövő hét végén Bukarestbe érkezik. Auboin a külföldi hitelezőkkel

folytatott tárgyalásairól fog beszélni a kormánynak. A legnagyobb kíváncsisággal várják Auboin francia pénzügyi szakértőnek a megérkezését, mert Románia érdekében

a népszövetségi szakértőkkel keresett érintkezést és folytatott tárgyalásokat.

Ugy tudják ugyanis, hogy Auboin megbízást kapott a kormánytól, nemcsak a külföldi hitelező-érdekeltségek magatartásának a kipuhatolására, hanem arra is, hogy

a népszövetségi szakértőknek előkészítse a genfi pénzügyi egyezmény aláírását.

Ülést tart a színpártolóegylet a Magyar Színház elleni vádak kivizsgálására

CLUJ-KOLOZSVÁR. A kolozsvári színpártoló egyesület tegnap délután ülést tartott, amelyen mint legfontosabb tárgysorozati pont, a kolozsvári Magyar Színház ügye került tárgyalásra.

A Magyar Színház, illetve annak vezetősége ellen ugyanis bizonyos hírek keltek szárnyra úgy a gazdasági vezetés, mint a művészeti összeállítás tekintetében. Ennek az értekezletnek az a célja, hogy

megvizsgálja a színház anyagi és művészi helyzetét

s egyben hírlapot mondjon arról, hogy mennyiben van helye és alapja azoknak a kritikáknak, amelyek mind több oldalról érik a színház vezetését. A tegnapi megbeszélésen még nem juthattak a dolgok végleges tisztázásához, mert legelőször a dolgok anyagi részének átvizsgálását akarják megtenni. Ehez pedig szükség van bizonyos

a színház könyveléséből kiemelhető adatokra.

A legfontosabb vádpontul az

szolgálat, hogy a színházi előadások hátrányára

a mozielőadásokat favorizálják és az ebből befolyó jövedelmeket nem az előírt célra fordították.

A másik kifogás a társulat összeállítása ellen nyilvánult meg.

Általában hibásnak tartják magát a szervezkedést s ezzel kapcsolatosan

a művészi színvonal csökkentését.

A színház igazgatósága a könyvelési adatokat és a vezetés többi védelmi adatait a legközelebbi ülésen fogja a színpártoló társaság elé terjeszteni.

A nagyközönség mindenesetre érdeklődéssel várja az egyesület döntését, mert a jelenlegi helyzet, a különböző híresztelések folytán sokkal jobban árt a színház jó hírnevének, mintha tiszta vizet öntenének a pohárba s nyílt színre hoznák a bajokat és hibákat, mert most nem lehet tudni, hogy a hírekből mennyi bir alappal és mennyi a fantázia szüleménye?

APRÓHIRDETÉSEK

SZAVANKÉNT 1 LEJ, VASTAGABB BETŰVEL SZEDVE 2 LEJ

KERESKEDŐSEGÉD női, férfitársa, kötött, szövöttáru szakmában kirakat-rendező, román, magyar nyelvismerttel, kevés fizetéssel, kiszolgálói vagy bár gyakornoki állást keres azonnalra. Szíves megkereséseket „bár 1500 lej” jellegre a kiadóba kérek.

GYERMEKTELEN házaspár, ki viz-, villanyszelést vállalja azonnalra ház-mesteri állást keres. Címeket „Ház-mester” jellegre a kiadóba kérek.

FIATALASSZONY irodai takarításokat, vagy bejárónői állást keres, akár lakásért is azonnalra. Címeket „Megbízható” jellegre a kiadóba kérek.

STRÁFSZEKÉR eladó. Magyar-u. 107. Rosenberger.

PÉRFÉKT főzők, kis családnál az összes házimunkát elvégzem. Cím a kiadóba.

EGY szoba, konyha vízvezetékkel és mellékkeliségekkel jan. 1-re kiadó. Cal. Motilor 81.

KÉT szoba, konyha mellékkeliségekkel, vízvezetékkel 1100 lejért dec. 1-re kiadó. Cal. Motilor 81.

BÉRBE adók két szoba, konyhát igen olcsón, egyedülálló udvarral. Str. Aurél Popoviciu No. 1. Pillangótelep.

Keleti misztikus estély

a MAGYAR SZINHÁZBAN szombaton éjjel. Bemutatásra kerül: *Ily Damita* híres filmszínésznő felnőttek számára készült világhírű filmje

ÚJ SZERELMEK FELÉ

11 felvonás. Ezenkívül sikerült egy előadásra megnyerni **SIEGARRO**

híres hipnotizőrt egy előadásra, keleti misztikus mutatványaival **Kezdeté éjjel 11 órakor Helyárak 30, 20, 15 és 10 lej** **Jegyeket csak felnőttek kaphatnak!**

Régen vártunk

egy tiszta, szolid és jókonyhájú vendéglőre, amely most megnyílt a **Strada Regina Maria** (v. Deák Ferenc-ucca 33. szám alatt)

OPERA VENDÉGLŐ

néven **ANDREI MIKLÓS** szakszerű vezetése alatt. — A konyhát a hírneves **MAJOROSSY REZSŐNÉ** szolgáltatja.

Itt mindenki meg lesz elégedve!

MOZI

DACIA MOZGÓ (Szinkör) műsora:

Szombaton: *A három törvénye.* Keleti miljöben, Párisban és velenében játszódó keleti történet. A főszerepben: Don José Moyca.

EDISON MOZGÓ MŰSORA:

Szombat 3, 6, 9-kor: *Egy óra veled.* Beszélő, énekes filmoperett. Főszereplők: Maurice Chevalier, Jeanette MacDonald és *Noé bárkája*, új kópia. Minden idők leghatalmasabb monumentális filmremeke. Főszereplők: Dolores Costello, George O'Brien. Helyárak: 10, 15, 20 és 25 lej.

CARMEN MOZGÓ MŰSORA:

Szombaton és vasárnap: *A prágai diák.* Misztikus dráma. Conrad Veidt-tel a főszerepben.

ÉPÍTŐMUNKÁS OTTHON

MOZGÓ MŰSORA:

Vasárnap 2, 4, 6 és 8 órakor új műsor: *Könyvek és komédiák.* Megható cirkuszdráma. Főszerepben: Douglas Fairbanks, Milton Sills, Betty Compson és Dorothy Mackail. A 8 óras előadás keretében orosz tánc balalajka kísérettel.

Hétfőn, szerdán az előadások 1 órával korábban kezdődnek 5 és 7 órakor: *Könyvek és komédiák.* Megható cirkuszdráma. A 7 óras előadás keretében orosz tánc balalajka kísérettel.

Vasárnap délelőtt 11 órakor nagy matiné: Műsorra kerül a *Prágai diák.* Misztikus dráma. Conrad Veidt-tel a főszerepben. Minden hely csak 5 lej. A jövő héten kedden, szerdán és csütörtökön nem lesz előadás.

RÁDIO

SZOMBAT, november 26.

Bucuresti. 21: Rádiózenekar. 21:45: Alger baritonista hangversenye. 22:05: Rádiózenekar.

Budapest. 10:15: Katonazene. 13:05: Hangverseny. 17: A Rádióélet gyermekjátékosórja. 18: Hangverseny. 18: Muzikumok vándorlása az Újvilágba. Lambracht Kálmán dr. előadása. 18:30: Kurina Simi cigányzenekara. 19:45: Rádió amatőrposta. 20:15: „Végeladás.” Moly Tamás felolvasása. 20:45: Mandits-szalonzenekar hangversenye. 22: Másfélórás könnyűzene. 23:45: Győri Vörös Misi és cigányzenekara.

Bécs. 18:15: Híres énekesek gramofonon. 19:15: Pfeiffer fuvószenekar. 20:35: Hangverseny. 22:40: Römisch-zenekar.

12. szám

(III-ik sorsolás.)

nyereményszelvénye

Név.....

Lakás.....

Lapunkban hirdetni biztos siker!

HI RE K

Naptár November 25. Szombat, Róm. kath. Sziveszter ap. Prot. Kondrad. Görög. Cuv. Alipie. Izr. 26. Markhesvan. S. Khajo S.

Városi adós.
— Olvasta? Maniu bejelentette, hogy koncertálják a városi adósságokat is.
— Ideje. Már éppen falura akartam költözni ...
Téli sport.
— Mit szól hozzá, Berlinben milyen hideg van?
— Hogy-hogy?
— Hitler kancellársága teljesen be-
ggyott ...

Beszélgetés a népkonyha előtt.
— Hallotta? Párisban is megkezdtek nagy éhségmarsiót.
— Mégsem lehetnek olyan éhesek, mint mi, ha olyan jól tudnak mar-
ni ...

— **Inspekciós gyógyszerárak.**
Dr. Flohr, Cal. Reg. Ferdinand Perenc József-ut), dr. Hintz, Pata Unirii (Főter), dr. Halász, Pata Cuza Vodă (Bocskay-ter), Banna, Str. N. Jorga (Jókai-ucca).

— **Jövő héten kezdik meg a nyugdíjak kifizetését.** A kolozsvári pénzügyigazgatóság közli, hogy a jövő hét hétfőjén délután 3 órakor megkezdik a katonai nyugdíjasok, addig az ABC fordított sorrendben a többi nyugdíjak kifizetését.

— **Véres verekedést rendezett a kolozsvári asszony.** Tegnap délután Kocsis Flórika 35 éves Pop Peteganu-uccában lakó nő össze-
erekedett a szomszédasszonnyal. A párviadalnak az lett a vége, hogy a szomszédasszony egy há-
lafát ragadott fel és úgy vágta Kocsis Flórika fejéhez, hogy be-
ört a homloka. A megsebesült az állástól összeesett. A környék la-
ói összecsozódtak. Valaki men-
ért telefonált, ahonnan dr. Grigoriu Ilie szolgálatos orvos állott ki a helyszínre és elsőse-
élyben részesítette a sérültet. Az orvos megállapította, hogy a ve-
kedés áldozatának jobboldali alántéka mintegy 6 centiméter hosszúságban mélyen behasadt. Kocsis Flóriát saját kérésére ott-
on hagyták.

— **Jogerőssé vált az új házak ötvényszázalékos víz- és csatornázási díjkedvezménye.** Néhány nappal ezelőtt a Háztulajdonosok Szövetségének a vezetősége arra érte dr. Deleu Viktor közözi tá-
rtási elnököt, hogy szerezzen nyílt a vízműszabályrendelet szakaszának, amely szerint az új házak 50 százalékos víz- és csatornázási díjkedvezményben részesülnek. Ezt a rendelkezést a Ház-
tulajdonosok Szövetsége 1924-től asszamenőleg kérte. Ezt a rendelkezést azonban megfélebbzték s
gy került az ügy a bukaresti re-
gionális bizottság elé, amely elutasí-
totta a felebbezést s így az 50 szá-
alékos víz- és csatornázási díj-
kedvezmény jogerőssé vált.

Éjszakai orvtámadás a Malom-uccai posztoló rendőr ellen

CLUJ-KOLOZSVÁR. Zajos bot-
rány verte fel tegnap éjjel a Ma-
lom-ucca és baromfivásártér csön-
des környékét. Pop Tódor bodega-
tulajdonos a nála alkalmazásban
levő K. Margit fiatalleányt való-
sággal üldözi erőszakos és követel-
ő viselkedésével. Tegnap éjjel is
ilyen brutális jelenet történthetett
köztük, mert K. Margit hirtelen ki-
szaladt a bodegából és Crisan,
posztoló rendőrhöz fordult segít-
ségért főnöke kísértései miatt. Köz-
ben a helyszínre érkezett Lepa-
datu Vasile sofför is, aki a rendőr-
rel együtt védelmébe vette az ül-
dőzött leányt. Miközben beszélget-

tek, Pop Tódor a leány után kiro-
hanva az üzlethől,

**orvul megtámadta Crisan rend-
őrt s valami súlyos tárggyal
ugy fejbeütötte, hogy a rendőr
ájultan esett le a földre.**

K. Margit segélykiállítására a
járókelők összecsoportosultak s
valaki rendőröket hívott, akik
Crisan rendőrt magához térítették,
a brutális bodegást pedig a köz-
ponti rendőrségre kísérték. Dr.
Chendi Károly kapitány jegyző-
könyvet vett fel az esetről s Pap
Tódor ellen hatóságelleni erőszak
és testi sértés miatt az eljárást
megindította.

— **Időjárásjelentés.** A budapesti meteorológiai intézet időjárásjelen-
tése szerint borús, ködös idő vár-
ható, sok helyen újabb esők.

— **Ifjabb Cuza — mint szabad-
kőműves.** A kamara tegnapi
ülésén a legkiemelkedőbb esemény
volt a két szélsőséges sovíniszta,
kisebbségellenes és antiszemita
pártnak az összeapása, aminek
rendjén az ifjabb Cuza antiszemita
vezérről kiderítették, hogy nem-
régiben

**belépett a sokat átkozott sza-
badkőműves páholyba.**

Cuza ezt be is ismerte, később
bekövetkezett kilépésével mente-
gette magát s hogy ez jobban si-
kerüljön, nyilvánosságra hozta,
hogy a nemzeti-parasztpárt ki-
sebbségi államtitkára Bransch Ru-
dolf is tagja, sőt mestere az egyik
ilyen páholyinak.

SZINKÖRMÖZGŐ **TÖMEGESEN ZARÁNDOKOLNAK MEGNÉZNI A** **HÁREM TÖRVÉNYÉT** **ÉS MEGHALLGATNI DON JOSÉ MOYICÁT**

— **Pavel Constantin normális —**
jelentette ki az orvosi bizottság.
Mint ismeretes, a kolozsvári tör-
vényszék Jenciu-tanácsa Pavel
Constantin bünperében elhalasz-
totta az ítélet kihirdetését azzal az
indokolással, hogy először meg-
hallgatja az orvosok szakvélemé-
nyét. A törvényszék által kirendelt
dr. Kernbach, dr. Hossu és dr.
Urechea orvosok tegnap terjesz-
tették be jelentésüket a kolozsvári
törvényszékhez, amely szerint Pa-
vel Constantin teljesen normális és
semmiféle betegsége nincs. Az or-
vosi szakvélemény alapján a ko-
lozsvári törvényszék november 29-
én hirdeti ki az ítéletet.

— **Agyongázolta a villamos**
Stranszky zeneszerzőt. Stranszky
Ottót, a kiváló lengyel származású
zeneszerzőt Charlottenburgban el-
gázolta a villamos. Mire kórházba
szállították, meghalt. A 43 éves ze-
neszerző nagy sikereket aratott
filmszlágereivel. Legnépszerűbb
szerzeménye a Váloók című film-
operett volt.

— **Új iparágak megteremtésével**
**akarják megoldani az angol mun-
kanélküliséget.** Az angol kormány
új tervezetet dolgozott ki a mun-
kanélküliség enyhítésére. A jövő-
ben a munkanélküliséget úgy akar-
ják megoldani, hogy tág teret biz-
tosítsanak új iparágak megterem-
tésének. Az első ilyen kísérlet tesz,
hogy állami támogatással gyára-
kat építenek a szén cseppfolyósi-
tására. Később több más iparágat
is ki akarnak fejleszteni, amelyek-
nek eddig nem volt talajuk Ang-
liában.

— **A pékműhely gerendájára**
akasztotta fel tolvaj szolgáját és
talpát forró vassal égette össze
egy pékmester. Pupăză Dá-
niel pékmester gyanút fogott, hogy
szolgája, Fratila Constantin, ello-
pott tőle néhány juhbőrt. A pék-
mester erre a szolgát a pékműhely
gerendájára kötötte fel és talpát
forró vassal égette össze, csak hogy
a szolgát vallomásra bírja. A ke-
gyetlen pékmestert a rendőrség le-
tartóztatta, a szolgát pedig kór-
házba kellett szállítani, rendkívül
súlyos állapotban.

— **Begin, Jo-jó-sztepp és Tan-
ganilla, a szezon új táncainak be-
mutatója Kolozsváron.** A kitűnő
dr. Radnay Zoltán és neje Fényes
Janka táncanárak Kolozsvár leg-
szebb, legelőkelőbb tánchelyisége-
ben (Farkas-ucca 7. KAC klub)
vasárnap, november 27-én este 8
órai kezdettel mutatják be a sze-
zon új táncait, a Bigint, a Jo-jó-
szteppet és a Tanganillát koszoru-
est keretében. A táncbemutatók
íránt a disztigvált közönség köré-
ben nagy érdeklődés mutatkozik.

— **Az Erdélyi Irodalmi Társa-
ság felolvasó ülése.** Az erdélyi iro-
dalom pislakoló mécsese, az Er-
délyi Irodalmi Társaság kétheten-
ként rendezett felolvasásokkal fi-
gyelmeztet arra, hogy még van
Erdélyben magyar irodalom. Leg-
utóbbi felolvasó ülése tegnap este
folyt le az Unitárius Kollégium
disztérmeiben szépszámu közönség
jelenlétében. Elsőnek dr. Boros
György, a társaság alelnöke olva-
sott fel a polihisztor Brassai Sá-
muel életéből derűs epizódokat. P.
Jánossy Béla verseiből olvasott fel
nagy tetszés mellett, Walter Gyula
elbeszélésére, majd Krüszelyi Er-
zsébet verseinek interpretálására
került a sor, amit a közönség taps-
sal fogadott.

— **Ötvényszázalékos kedvezmény-
nyel lehet utazni Kolozsvárra.** A
CFR a kolozsvári karácsonyi vá-
sárra, amely december 15-től de-
cember 24-ig fog tartani, 50 szá-
zalékos menetjegykedvezményt
biztosított. A kedvezmény a vissza-
utazás alkalmával vehető igénybe.
Ugyancsak 50 százalékos kedvez-
ményt kapnak a vásárra küldött
árucikkek is a szállítási tarifából,
de csak a kolozsvári felügyelőség
kerületében.

— **Brassóban lesz az idei diák-
kongresszus.** Az ez évi diákkon-
gresszus színhelyül Kolozsvárt
akarta kijelölni a diákszövetség,
ezt a tervét azonban módosította
és ezidén, a maga kiadott közlése
szerint Brassóban tartja meg. A
diákkongresszust december 4-6
között tartják meg és programján
a diákság különböző problémái
szerepelnek.

— **Meghalt Gál Gyula.** A régi
Kolozsvár egyik kedves alakja
dőlt ki tegnap az élők sorából. Gál
Gyula bankigazgató, az egész Ko-
lozsvár Gyuszi bácsija, aki még
nemrég szokott kedélyességével
és életvidámságával beszélgetett
ismerőseivel, a visszavonultsága-
ban is élénk társadalmi életet élő,
puritán jellemű, legőregebb ko-
lozsvári banktisztviselő váratlanul
elhunyt. Halála osztatlan részvé-
tet keltett.

— **Hock János Budapestre ér-
kezik az emigrációból.** Hock Já-
nos levelet írt Budapestre Hetényi
Imre főkapitányhelyettesnek, mely-
ben közölte, hogy honvágyat érez
és számol a következőkkel.
Budapestre utazik. Hock János ér-
kezése vasárnapra várható.

— **Tekéző sport.** A Brassói Bo-
lonyai és Vitorul tekéző csapatok
közötti barátságos tekéző mérkő-
zés teljes eredménye a következő:
3x3 menetű játék 9 bábura 14—14
játékossal, Bolonyai: 147, 132 és
175, összesen: 454 pont. Viforul
154, 153 és 123, összesen 430. 2
menetet nyert a Viforul, egyet a
Bolonyai. Pontarányban a Bolo-
nyai ütött többet. A versenyt a
Mosoiu-pályán vezették le. —
Szombaton az Összetartás csapat
az Orosz-pályán erős tréninget
tart az elnökével, Szilágyi, az
Összetartás elnöke vasárnap d. u.
6 órakor kihívta szimultán játéka-
ra a Remény-csapat 20 tagját, szin-
tén az Orosz-pályára. E versenyt
a szövetségnek bejelentették. —
Hétfőn este a Hargita és Avram
Jancu revás mérkőzés lesz a
Kovács pályán. — A Románia ün-
nepi bankettjére 70 tekéző jelent-
kezett a Kovács-pályára szombat
estére.

— **A japánok 3 kínai falu lakos-
ságát megölték.** Pekingi jelentések
szerint a japán hatóságok Mukden
körül három kínai falu lakosságát
összeterelték és amikor a kétezer
földmivelő, férfiak, nők és asszo-
nyok vegyesen, megjelentek, a ja-
pán katonaság valamennyüket le-
kaszabolta, házaikat felgyújtotta,
termésüket pedig a koreaiaknak
adományozta.

Thomas Shaw volt angol munkásminiszter előadása az Építőmunkás Otthonban

Kinos incidens, csaltanó pofonok és rendőri beavatkozás fejeztek be a tegnapi munkásgyűlést

CLUJ-KOLOZSVÁR. Tegnap este a hét órára hirdetett textilipari munkások nemzetközi konferenciájára hatalmas tömeg lepte el az Építőmunkás Otthon nagytérmet. A munkásság ezen ünnepélyes értekezlete azonban nem folytatható le simán, mert szinte az utolsó pillanatban olyan súlyos rendzavarás történt, mely formális verekedéssé fajult, orrbetöréssel és véres ütlegezéssel.

Hét óra után néhány perccel bevonultak a külföldi vendégek Thomas Shaw volt miniszter, a textilipari munkások nemzetközi szövetségének titkára, Anton Roscher a csehszlovák textilipari munkások titkára, Schwarcz Samu a magyarországi textilipari munkások titkára és Gál Benő a magyarországi összes szakszervezetek elnöke, a romániai szociáldemokrata párt vezető személyeinek kíséretében. Amint a külföldi vendégek elfoglalták helyüket az elnöki asztalnál, a karzaton az építőmunkás dalárda elénekelt a „Föl szocialisták” című dalt. Ezután Stroia párttitkár üdvözlö a megjelent vendégeket románul, utána pedig Bruder magyarul fejté ki a gyűlés jelentőségét. Majd felkéri Thomas Shawt, hogy tartsa meg beszédét. Thomas Shaw tolmácsolja az angliai textilipari munkásszervezet üdvözlését, majd ismerteti a munkásság mai helyzetét nemzetközi szemszögből.

— Nagyon gazdagok vagyunk, — mondotta többek között Shaw — és a dolgozók tömege mégis éheznek. Ennek oka az, hogy elleneségeink, a tőkések a profitért minden alkalmat felhasználnak a munkások kiuzsorázására. Ez az oka annak, hogy a gazdag Angliában, Indiában, Romániában és más államokban a nyomor napról-napra nő. Amerikában annyi a munkanélküli, mint Romániának összlakossága. Az egyes országok keretén belül élő nemzetek elzárkóznak egymástól. Öntudatra kell ébredni a munkásságnak.

az egész emberi társadalomnak össze kell fogni fajt és vallási különbség nélkül és fel kell vennie a harcot a kapitalizmussal, amely ma már eső előtt áll.

A jelenlegi társadalmi rendnek meg kell változnia.

A második szónok, Anton Roscher arról beszélt, hogy a technika óriási fejlődésével szemben milliók éheznek. A munkaidőt rövidíteni kell, szociális törvényekre van szükség, amelyek szabályozzák, hogy a gyermek hány éves korában léphet munkába, az elöregedett munkás pedig olyan segélyt kapjon, amiből boldogan töltheti el hátralevő napjait.

Külföldről segítséget nem várhat a munkásság.

ezért minden ország munkássága önmagában szervezkedjék és igyekezzék a sorsán javítani.

A harmadik szónok Schwarcz Samu, aki beszédében megemlíti, hogy

24 órája vannak Kolozsváron s azóta már annyi panaszt hallottak, hogy szinte hihetetlennek látszik.

Erre a tömeg azt zugta:

„Éhesek vagyunk!”

Majd a helyreállott csendben a szónok kijelentette, hogy a jelen sanyaru helyzete nemcsak a tőkés osztálynak, hanem a munkásosztálynak is büne.

Ezután Gál Benő emelkedett szólásra, aki mindenekelőtt leszögezi, hogy

nincsenek csodák sem a Királyhágón tul, sem a Királyhágón innen.

Tények vannak, amelyek mindenél jobban beszélnek. A Királyhágón tul például egy munkásnak a heti átlagos keresete 35 pengő. Heti szükséglete pedig a legminimálisabban számítva 62 pengő. A román munkás heti átlagos keresete 579 lej, heti szükséglete pe-

dig 1101 lej. A munkanélküliség megszüntetésére ki kell vinni

a tulórázás eltörlését és a 40 órás kötelező munkahét felállítását. Nem a kenyeret kell megdrágítani, vagy arra belyeget ragasztani, hanem a vagyont és a jövedelmet kell megadóztatni és munkaalkalmat kell teremteni, —

fejezte be beszédét Gál Benő.

Az impozáns gyűlésnek a vége azonban sajnálatos incidensbe fullt. Ugyanis a hallgatóság közül felállott valaki és szót kért, amit a szociáldemokrata vezetőség megtagadott. A tömeg azonban követelte, hogy az illetőnek adjanak szót, amiből aztán

valóságos közelharc fejlődött ki, ahol sűrűn hangzottak el csaltanós pofonok, szidalmak és az orrbetörések sem hiányoztak.

A már-már végleg elfajuló incidensnek a rendőrség közbejövetele vetett véget. A sajnálatos incidenst a külföldi vendégek előtt a szociáldemokrata vezetők elsimítani igyekeztek.

Megszöktette a szülei háztól 13 éves menyasszonyát és titokban megesküdt vele egy kolozsmegyei parasztleány

CLUJ-KOLOZSVÁR. Cristea Joan pelyhedzőállu, huszonkétéves szmulduki parasztleány még nem viselt katonamundért, de már komoly dolgokat forgatott az agyában. Elhatározta, hogy mielőtt elmenne a királyt szolgálni, kézfogót tart. Cristea hosszabb idő óta udvarolt Vluta Mária alig tizenhárom éves gyermeklányának s csak alkalomra várt, hogy feleségül vehesse.

Vluta Mária viszonzta a fiatal legény érzelmeit s egy csendes, csillagfényes éjszakán a leány a legény fülebe sugta:

— Szeretlek!

Ettől kezdve nem volt nyugta Cristea Joannak s nem váratott magára, vőfélyt szerzett s a sok pántlikás vőfélyi pálcával leánykérőbe indult.

A fiatal leány szülei látták: itt fele sem tréfa, a szerelem komoly, ezért kikosarazták a kérő legényt azzal, hogy leányuk még nagyon fiatal ahhoz, hogy anya legyen ...

Cristea Joan könnyes szemmel, lélekben összetörve távozott szerelmese lakásáról. Az úton azonban valami eszébe ötlött, ami kisé megvigasztalta:

— Megszöktetem, enyém lesz! Csak az enyém.

Elhatározását tett követte. Ez év január végén azután megszöktette a leányt a szomszéd faluba, ahol az ünnepélyes formások

betartása nélkül kimondották a holtomiglan-holdotiglant. Azután visszatértek falujukba, ahol már a leány szülei mozgósították a csend őrseit az eltűnt fiatalok után. A fiatalpár azonban messze elkerülte a leány szülei házat.

A fiatalok szerencsés megkerülése a leány családjának tudomására jutott s a csendőrség segítségével a nászgyűből huzzák ki a fiatalasszonyt diadalmasan a szülők, akik azután feljelentették a leányszöktető legényt a kolozsvári ügyészségen.

Tegnap délelőtt került az ügy a kolozsvári törvényszék Linzmayer-Vioreanu-tanácsa elé.

Elsőnek a fiatal legényt hallgatták ki a bíróság.

— Miért rabolta el a leányt? — kérdi az elnök a legénytől.

— Mert szeretem! — válaszolt pattogó hangon a legény és a lány arcába néz, akinek arca sugárzik az örömtől.

A bíróság is átlátja a helyzetet: itt a legnagyobb valószínűség, a szerelemről van szó. Rövid tanácskozás után meg is hozza döntését:

Cristea Joant a bíróság a tiltott házasságkötés és leányszöktetés vádjára és annak következményei alól felmenti.

Cristea Joann boldogan felélegzik s a fiatal feleségébe karolva megindul új életet kezdeni

Egy rejtélyes párisi bűntett

Eredeti francia bűnügyi regény

(104)

Ugyanakkor tartották meg Cornevin János és Paulina esküvőjét is.

Ducoudraynak felednie kellett. Habár minden törekvése oda irányult, hogy Delorge tábornok özvegyét megnyerje magának, öreg szívének nagyon rosszul esett az özvegy kikosarazása. Most már csak egy célja volt: feledni. Feledni az asszonyt és borba önteni bánatát. Tehette. Millióit úgy sem költhette másra. Családjá nem volt, rokonai külföldön éltek, mit tehetett mást? Szórta a pénzt. A Delorge család régi, hű és becsületes cselédjét magához vette és Krausz, habár az új környezetbe nehezen tudott beleilleszkedni, mégis keresztül esett a próbán. Uri módon élt. Mindene meg volt, dolga alig akadt. Mondhatni dözölt.

A császárság pedig szédítő gyorsasággal közeledett az őrség felé. A nép rettegett a jövőtől. A gazdagok külföldre menekültek, a szegények ellenben a kilátástalan holnapot várták. Lázadások a nép szarvazása követte. Azután elérkezett a hadüzenet is. A lázadók véres, elkeseredett harcot vívtak a császáriakkal. Vörös éjszakák, jajgató nappalok szakadtak Párisra.

Delorge Rajnald, Cornevin Leó és János egy ezredbe álltak. A megszálló csapatok szívós támadása miatt Belfortba vonultak csapatokkal. Ez az eszme Rajnaldé volt s így nem kellett szegényletes megadást szenvedniök.

Fülöp ismét megtalálta ereiben őseinek véré.

Mint mozgó zászlóaljparancsnok egyik reggelen parancsot kapott, hogy egy porosz torlaszt vegyen be.

Eleinte Fülöp is húzódtott a gondolattól s, de végre kitört belőle hazafiúi szeretete és felkiáltott — száz aranyba fogadok, hogy ... hősi halált halok!

Ezzel megsarkantyuzta lovát és golyóktól találva holtan bukott a földre. De a torlaszt bevették.

Cornevin Lőrinc a legboldogabb családi életet élte nejevel, mint egykor, ketten voltak urai családi tűzhelyüknek, mert hiszen fiaik kirepültek onnan és a haza szolgálatába álltak.

Delorgené, bár fájlalta férjének elvesztését, fiában lelte minden gyönyörűségét és büszkeségét.

A két család nagyszerűen kijavított és fényes Maillefert kastélyba költözött.

Ide költözött Rajnald és Leó is.

A fiatalok megértették egymást. Krausz keble hangosan zihált, amint átlépte a kastély küszöbét. Öröme azonban akkor lelte tetőfokát, amikor meglátta Rajnaldot tábornoki egyenruhában.

Büszke volt rá.

Nagyra tartotta, mint valamikor atyját.

(Vége.)